

Opschrift

Vergadering van 4 oktober 2022

Nummer: 2022_MV_00514

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Jef Van Pee: energiebesparingen winkels

Raadslid(-leden):

Jef Van Pee - CD&V

Bevoegd: Sofie Bracke

Betrokken: Tine Heyse

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Geachte schepen

Twee jaar geleden polste ik al even naar energiebesparing voor winkels in onze stad. We zaten toen in volle Corona-tijd, en de winkeliers hadden toen wel wat anders aan hun hoofd. Maar toen werd al een afspraak gemaakt met HoGent om een student van de opleiding duurzaamheidsmanagement stage te laten lopen in onze Dienst Milieu en Klimaat. Een onderzoek zou volgen om een goede winkelstraat uit te kiezen om een project uit te werken (samen met Unizo en PuurGent).

Een Antwerps onderzoek toonde immers aan dat gesloten winkeldeuren geen enkele invloed had op het aantal winkelbezoekers. Maar wel een invloed had op het energieverbruik van de winkels, namelijk 40% besparing.

In deze tijd van energiecrisis lijkt me dit een heel welkome besparing.

Ondertussen verscheen in de pers al een mededeling van Unizo dat er voor winkels maatregelen worden genomen om hun energiefactuur te verlichten.

Vandaar mijn vragen:

Vraag:

- Is er via de stad ook overleg geweest met de sector en Unizo, of komt er nog een overleg ivm energiebesparende maatregelen?
- Kon het onderzoeksproject ondertussen plaatsvinden in samenwerking met HoGent?
- Welke winkelstraat werd in voorkomend geval uitgekozen om proefproject te zijn?
- Zijn er, los van dit project, nog andere resultaten geboekt via de professionele energiecoach van de Stad Gent?

Antwoord

Staat u mij toe om eerst te antwoorden op uw vraag Mijnheer Van Lysebettens, die over ondernemingen in de brede zin gaat en dan uw vraag Mijnheer Van Pee die specifiek over winkels gaat.

We zijn nog aan het herstellen van de Covid periode, zitten midden in een geopolitiek spel en staan ondertussen al met één voet in een energiecrisis. Deze treft niet enkel de burgers, maar ook onze ondernemingen. Zij zien heel wat dreigende wolken op zich afkomen. Het is duidelijk dat, gezien de mondiale schaal van deze crisis, een lokaal ingrijpen niet zal volstaan. De Vlaamse Regering gaf vorige week in haar Septemberverklaring alvast mee dat ondernemingen die door de energiecrisis met verlies werken, tot 500.000 euro steun kunnen ontvangen per kwartaal. Voor de meeste energie-intensieve bedrijven kan de steun oplopen tot 7,5 miljoen euro per kwartaal. Toch zullen wij als lokaal bestuur ook doen wat kan om onze ondernemingen te ondersteunen. Ik had afgelopen vrijdag daarover een zeer open gesprek met vertegenwoordigers van onze Gentse economie in de Ghent Economic Board. Zowel VOKA, UNIZO als North Sea Port gaven hun inzichten mee. De situatie is ernstig. Zowel kleine als grote ondernemingen moeten vandaag al reserves aanspreken. Technische werkloosheid loert ook bij vele bedrijven om de hoek. Maar allemaal zijn ze ervan overtuigd dat men nu meer dan ooit, en vlugger dan ooit, de omslag naar meer energiebesparende bedrijfsprocessen moeten maken.

De dienst Milieu en Klimaat heeft eind 2021 in samenwerking met dienst economie een marktanalyse uitgevoerd m.b.t. de nood van bedrijven i.s.m. de Gentse bedrijven en tal van stakeholders (UNIZO, VOKA, Havenbedrijf etc). De conclusies daaruit waren onder meer een bevestiging van het nut van instrumenten zoals energiecoaching en zonnecoach (zijnde instrumenten die meteen impact hebben en rechtstreeks ondersteuning bieden), maar ook nood aan overleg/samenwerking met/tussen bedrijven op bedrijventerreinen. Vanuit de Stad Gent willen wij ondernemingen daarin ondersteunen door nog intensiever in te zetten op energiecoaching. Schepen Heyse en ikzelf gaan daarom het aanbod voor energiecoaching uitbreiden. Op dit ogenblik kunnen bedrijven begeleiding krijgen door een expert om hun energieverbruik structureel te verlagen. Dat zijn trajecten die vaak enkele maanden duren. Het plan is nu om dat uit te breiden met een quick scan, om op één dag zo veel mogelijk maatregelen te nemen om energie te besparen. We rekenen op circa 1.000 euro per quick scan, tenzij zij nadien verder toch nog begeleiding wensen (max. 2.500 euro per traject). We zullen deze energiecoaching nog meer bekend maken naar onze Gentse ondernemers.

De energiecoach van de Stad Gent heeft ondertussen bijna 500 Gentse bedrijven en organisaties begeleid (sinds de start van de energiecoaching in 2014). Hier zitten, mijnheer Van Pee, uiteraard ook heel wat horeca- en handelszaken bij. Het aanbod staat nog steeds open voor alle ondernemingen die een gratis energiescan met begeleiding willen. In 2022 hebben al een 50-tal bedrijven deze ondersteuning aangevraagd. Sinds de start halverwege 2020 van het huidige aanbod zijn dat er een 135. Bij de quick-wins komen issues als led-verlichting, buisisolatie, goede afstelling van verwarming en ventilatie aan bod. En ook het vermijden van 'energielekken' zoals openstaande deuren. Wist u trouwens dat we ook beschikken over een energiemakelaar? Meer en meer bedrijven willen connecteren met elkaar om reststromen van energie te kunnen

hergebruiken. De Gentse energiemakelaar kan bedrijven daarbij ondersteunen. Ook het aanbod van de zonnecoach (die advies geeft specifiek over de mogelijkheden van hernieuwbare energie via zonnepanelen op bedrijfsdaken) zal verlengd worden. Daarom wordt in het najaar van 2022 ook van start gegaan met een transitietraject voor Gentse bedrijventerreinen. Hiermee willen we een werkbare methodiek onderzoeken en aansluitend mee aan de slag gaan. Doel is de steeds hogere eisen richting energie-efficiëntie, stijgende klimaatrisico's, individuele verwachtingen van bedrijven en sectoren richting een hogere lokale productie van duurzame hernieuwbare energie en een voldoende stedelijke infrastructuur en logistiek die grondstoffen aanlevert en circulair ondernemen toelaat, op niveau van bedrijventerreinen aan te pakken.

Naast deze ondersteuning willen we via de communicatiekanalen van dienst milieu en klimaat en dienst economie zoveel informatie rond quick wins voor de Gentse ondernemingen ontsluiten. Zowel via faq op de website, nieuwsbrieven als infosessies. Specifiek houden we infosessies binnen het concept Business Bites: op 19 september kwam de zonnecoach aan bod en op 25 oktober energiecoaching (i.s.m. Unizo) en op 15 november staat energietransitie centraal.

Daarnaast voorzien we een infopagina op de Stad Gent website met een overzicht van alle ondersteuningsmaatregelen op stedelijk, Vlaams en federaal niveau. Op deze pagina verwijzen we door naar zowel het aanbod van de Stad Gent als de hogere overheden. Bijkomend plaatsen we ook een FAQ-lijst op de infopagina. We voorzien tijdens de herfst- en winterperiode ook inspirerende energietips voor ondernemers via onze sociale media.

Ik wil concluderen, mijnheer van Van Lysebettens, dat we als stad uiteraard geen grip hebben op de internationale markten voor energie. Maar we zullen er alles aan doen om burgers, organisaties en bedrijven te helpen om op korte termijn energie te besparen. En we blijven inzetten op structurele maatregelen, zoals energierenovaties en hernieuwbare energie.

Mijnheer Van Pee, ik ga nu graag wat dieper in op onze specifieke ondersteuning voor handelaars.

Eerst wat meer over het onderzoeksproject van de student duurzaamheidsmanagement bij de Dienst Milieu en Klimaat. In 2021 werkt er een stagiair van de HoGent rond het topic 'winkeldeuren sluiten'. Weliswaar enigszins belemmerd door de coronamaatregelen die op dat moment van toepassing waren. Deze student heeft een eindwerk gemaakt met als centrale vraag: "Op welke manier kunnen winkeliers gemotiveerd worden tot het verduurzamen van hun bedrijfsvoering?" Er werd gekozen om het onderwerp breder te trekken dan louter het sluiten van de winkeldeuren en de impact ervan op het energieverbruik. Dienst Economie en Unizo stelden de Burgstraat, Steendam en Volderstraat voor als te onderzoeken winkelstraten.

O.a. via bevestigingen bij retailers kon de stagiair een aantal acties formuleren. Deze zijn dienstoverschrijdend benaderd. Uit het onderzoek bleek immers dat het duurzaamheidsthema bij de retailers in Gent veel meer is dan een milieu- of een klimaatverhaal. Het rapport met de aanbevelingen werd ook gedeeld met UNIZO en het GMF.

Wat betreft de huidige energiecrisis is er enkele weken geleden op mijn initiatief, binnen het Dagelijks Bestuur en de Raad van Bestuur van PuurGent, waar Unizo het

ondervoorzitterschap opneemt, gesproken over de energie uitdagingen voor de retail- en horecasector.

Het was al snel duidelijk dat er zowel aan stadskant als aan de kant van de handelaarsverenigingen weinig enthousiasme is voor dwingende maatregelen. Handelaars beseffen wat er op hen afkomt en aangezien zij zelf maandelijks hun energiefactuur moeten betalen zullen zij zelf ook de nodige maatregelen nemen. Als Stad willen we hen wel de nodige tips bezorgen om hun energiefactuur te drukken. Maar gelet op de diversiteit van handels- en horecazaken laten we hen zelf kiezen hoe ze dit doen. Een lingeriezaak zal bijvoorbeeld niet snel de thermostaat lager zetten, terwijl een boekenhandel dit wel perfect kan. Een opticien zal niet snel de verlichting dimmen, maar in een bruine kroeg zal dat misschien nog bijdragen tot sfeer.

Uit een brainstormsessie binnen PuurGent (met handelaars, Unizo, Opperdekenij, NSZ,...) bleek er vooral bezorgdheid over hoe we ervoor kunnen zorgen dat de bezoekers van Gent begrip hebben voor de besparingen & ze tegelijkertijd een fijne winkelervaring hebben. Hiervoor werden een aantal campagnevoorstellen gedaan en gisteravond werden, samen met een aantal leden van onze raad van bestuur, de laatste knopen hierrond doorgesneden. De campagne is gebaseerd op 3 basis principes:

Eerst en vooral **openheid**: We vertellen dat we bijdragen aan minder energieverbruik. Klanten zullen het toch merken dus we zijn eerlijk.

Ten tweede **samenhorigheid**: We maken duidelijk dat we één strijd voeren.

En ten derde **positivisme**: Onze belangrijkste wapen is onze positieve spirit, zonder naïef te zijn.

Ik stel jullie dus graag in primeur onze campagne “sfeerverhogende maatregelen” voor die we in de loop van deze maand gaan lanceren. Hiermee willen we, op ludieke wijze enerzijds de Gentse bezoekers verwelkomen en hen anderzijds sensibiliseren rond de energiebesparende inspanningen die onze Gentse handelaars nemen. We kijken ook voor kleine events die de sfeer kunnen verhogen op koopzondagen en onderzoeken
